Eiropas Parlaments
2019-2024

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja

2023/2152(DEC)

25.1.2024

ATZINUMS

Sniegusi Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja

Budžeta kontroles komitejai

par 2022. gada budžeta izpildes apstiprināšanu — Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts
(2023/2152(DEC))

Atzinuma sagatavotāja: *Robert Biedroń*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Budžeta kontroles komiteju rezolūcijas priekšlikumā, ko tā pieņems, iekļaut šādus ierosinājumus:

A. tā kā LESD 8. pantā ir noteikts, ka Savienība visās savās darbībās tiecas novērst nevienlīdzību starp sievietēm un vīriešiem, nosakot dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas principu, un sekmēt vīriešu un sieviešu dzimumu līdztiesību; tā kā dzimumu līdztiesība ir jāiekļauj visās ES politikas jomās, tostarp ievērojot dzimumu līdztiesības principu budžeta plānošanā visos budžeta procesa līmeņos;

B. tā kā Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta (*EIGE)* darbinieki aktīvi iesaistās paraugprakses apmaiņā un ES aģentūru tīkla (*EUAN*) un tā apakštīklu darbībās, lai attīstītu tādas sinerģijas kā cilvēkresursi, ēku pārvaldība, IT pakalpojumi un drošība, sadarbība un labas prakses apmaiņa ar citām Savienības aģentūrām nolūkā uzlabot efektivitāti; tā kā *EIGE* ir veicis aktīvus pasākumus, lai piemērotu pašreizējos pasākumus nolūkā uzlabot dzimumu līdzsvaru darbinieku vidū;

C. tā kā 2023. gada dzimumu līdztiesības indekss liecina, ka dalībvalstu palielinājums tikai par 1,6 punktiem, lai sasniegtu 70,2 punktus, ir pieticīgs, un dažās jomās vērojamas regresijas pazīmes, jo īpaši ekonomikas un ienākumu rādītāju ziņā[1]; tā kā Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (*EIGE*) tika izveidots, lai Savienībā sekmētu un stiprinātu dzimumu līdztiesības veicināšanu, tostarp integrētu pieeju dzimumu līdztiesības nodrošināšanai visās Savienības politikas jomās un no tām izrietošajās valstu politikas jomās, cīnītos pret diskrimināciju dzimuma dēļ, kā arī veicinātu Savienības iedzīvotāju izpratni par dzimumu līdztiesību;

D. tā kā Savienībai ir steidzami jāturpina īstenot dzimumu līdztiesības stratēģiju, ņemot vērā pašreizējās krīzes, piemēram, karus, klimata krīzi, inflāciju un vēršanos pret sieviešu tiesībām, jo īpaši seksuālo un reproduktīvo veselību un ar to saistītajām tiesībām (*SRHR*) Savienībā un visā pasaulē; tā kā pašreizējās krīzes rada risku, ka tiks palēninātі centieni panākt dzimumu līdztiesību un var tikt kavēta sieviešu tiesību pilnīga izmantošana; tā kā nabadzība vai sociālā atstumtība ES vairāk skar sievietes nekā vīriešus; tā kā aprūpes pienākumi ģimenē galvenokārt jāuzņemas sievietēm un viņām šajā ziņā ir būtiska nozīme, tas rada sievietēm nesamērīgu neapmaksātas aprūpes un mājas darbu apmēru; tā kā ES vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirība ir 13 %, turklāt situācija dažādās dalībvalstīs atšķiras; tā kā vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirībai ir vairākas sekas, tostarp pensiju tiesību atšķirība 29 % apmērā, kas vecāka gadagājuma sievietes pakļauj lielākam nabadzības un sociālās atstumtības riskam; tā kā tiesības uz vienādu samaksu par līdzvērtīgu darbu ne vienmēr tiek nodrošinātas un joprojām ir viena no lielākajām problēmām, kas jārisina, cenšoties pārvarēt diskrimināciju darba samaksas ziņā; tā kā ir būtiski svarīgi cīnīties pret diskrimināciju starp vīriešiem un sievietēm attiecībā uz piekļuvi nodarbinātībai un darbam, kā arī veicināt vienlīdzību profesionālajā izglītībā un profesionālajās kategorijās; tā kā dalībvalstīm ir jāpalielina publiskās investīcijas rīcībpolitikās, kuru mērķis tieši vai netieši ir novērst dzīves dārdzības krīzes negatīvo ietekmi uz sievietēm visā viņu daudzveidībā, garantēt piekļuvi kvalitatīviem, augstas kvalitātes sabiedriskajiem

[1] https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2023

pakalpojumiem aprūpes, izglītības, veselības — cita starpā seksuālās un reproduktīvās veselības un ar to saistīto tiesību — un mājokļu jomā, un aizsargāt dzimumbalstītas vardarbības upurus;

E. tā kā Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta (*EIGE*) 2022. finanšu gada galīgais budžets bija 8 432 920 EUR, t. i., par 3 % mazāks nekā 2021. gadā (8 693 358 EUR); tā kā Institūta budžetu pilnībā finansē no Savienības budžeta,

1. atgādina, ka *EIGE* tika izveidots, lai sekmētu un stiprinātu dzimumu līdztiesības veicināšanu Savienībā, nodrošinot kvalitatīvu pētniecību un salīdzināmus datus nolūkā palīdzēt Eiropas iestādēm un dalībvalstīm integrēt dzimumu līdztiesību visās Savienības politikas jomās un apkarot uz dzimumu balstītu diskrimināciju; tādēļ uzsver *EIGE* izšķirošo lomu datu un nepieciešamās informācijas vākšanā, analīzē, apstrādē un izplatīšanā politikas veidotājiem, Eiropas Savienības un tās attiecīgajām dalībvalstīm; jo īpaši atzinīgi vērtē Institūta pastāvīgo darbu pie dzimumu līdztiesības indeksa un tā viegli pieejamo informāciju iedzīvotājiem; uzsver, ka ir ciešāk un efektīvāk jāintegrē dzimumu līdztiesības politika un dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas instrumenti; atkārtoti aicina *EIGE* piešķirt papildu personāla resursus, tostarp štata darbiniekus, ņemot vērā pieaugošās steidzamās vajadzības, tehnisko palīdzību un pieprasījumus pēc tā pakalpojumiem; tādēļ prasa iestādes budžetā piešķirt lielākas summas, lai varētu uzlabot viņu darbā pieņemšanas un pētniecības spējas, kas vēl vairāk uzlabotu viņu darbu un rezultātus, ņemot vērā sekojošās krīzes un pretreakciju pret dzimumu līdztiesību un *LGBTIQ*+ personām, kas nesamērīgi skar sievietes;

2. uzsver, ka ir svarīgi apkarot nevienlīdzību un pret sievietēm vērstu netaisnību; aicina Komisiju un dalībvalstis steidzami rīkoties, lai novērstu nabadzību un pieaugošo nevienlīdzību, ar ko saskaras sievietes, jo īpaši neaizsargātas grupas, tostarp vientuļās mātes, sievietes ar invaliditāti, sievietes, kas pieder pie rasu un etniskajām minoritātēm, *LGBTIQ*+ personas, migrantes un bēgles, vecāka gadagājuma sievietes un sievietes lauku vai mazapdzīvotos apvidos; norāda, ka to varētu panākt, nodrošinot lielāku finansējumu dzimumu līdztiesības pasākumiem attiecībā uz nodarbinātību un izaugsmi, kā arī lai apkarotu dzimumbalstītu vardarbību un vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību, vīriešu un sieviešu pensiju samaksas atšķirību, krīzes ietekmi uz sievietēm, integrētu pieeju dzimumu līdztiesības nodrošināšanai un sieviešu pieaugošās nabadzības līmeņa iekļaušanu budžetā, kā arī attiecībā uz tiesībām, demokrātiju un tiesiskumu; šajā sakarībā atzinīgi vērtē *EIGE* un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas (FEMM) pastāvīgo sadarbību; uzsver milzīgos centienus un vērtīgo ieguldījumu, ko *EIGE* sniedz Eiropas Parlamenta mērķu, vērtību un prioritāšu nodrošināšanā; stingri atbalsta Institūta darbu, jo tā veiktie pētījumi, zinātniskais darbs un augstas kvalitātes dati nodrošina komitejai iespēju pienācīgi veikt savu darbu; norāda, ka ir svarīgi, lai būtu pieejami uzticami pēc dzimuma sadalīti dati, lai varētu veidot uz pierādījumiem balstītu politiku; norāda uz vērtīgo ieguldījumu, ko *EIGE* var sniegt visām Eiropas Parlamenta komitejām un citām ES aģentūrām, lai dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu labāk integrētu visās ES politikas jomās;

3. atzīmē pastāvīgi augsto *EIGE* budžeta izpildes līmeni, neraugoties uz to, ka šajā aģentūrā pastāvīgi trūkst darbinieku, proti, to, ka 2022. gadā saistību apropriāciju izpilde sasniedza 97,91 % (salīdzinājumā ar 98,92 % 2021. gadā) un maksājumu apropriāciju izpildes līmenis — 81,10 % (72,16 % 2021. gadā);

4. atzīst, ka *EIGE* pārnestie pamatdarbības izdevumi samazinājās līdz 42,28 % 2023. gadā (2022. gadā — 54,79 %);

5. norāda, ka Eiropas Revīzijas palāta ir atzinusi, ka *EIGE* gada pārskati visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo *EIGE* finanšu stāvokli 2022. gada 31. decembrī, tā darbības rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu izmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā;

6. pamatojoties uz patlaban pieejamo informāciju, uzskata, ka *EIGE* direktorei ir jāsniedz apstiprinājums par 2022. finanšu gada budžeta izpildi.

PIELIKUMS. VIENĪBAS VAI PERSONAS, NO KURĀM ATZINUMA SAGATAVOTĀJS IR SAŅĒMIS PIENESUMU

Atzinuma sagatavotājs, pilnībā uzņemoties visu atbildību, paziņo, ka nav saņēmis informāciju no struktūrām vai personām, kas būtu jānorāda šajā pielikumā saskaņā ar Reglamenta I pielikuma 8. pantu.

INFORMĀCIJA PAR PIEŅEMŠANU ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ

Pieņemšanas datums	24.1.2024
Galīgais balsojums	+: 23 –: 4 0: 2
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Christine Anderson, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Annika Bruna, Maria da Graça Carvalho, Margarita de la Pisa Carrión, Gwendoline Delbos-Corfield, Frances Fitzgerald, Lívia Járóka, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Andżelika Anna Możdżanowska, Johan Nissinen, Carina Ohlsson, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Maria Veronica Rossi, Sylwia Spurek, Marco Zullo
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Laura Ballarín Cereza, Sylvie Brunet, Marina Kaljurand, Eleni Stavrou
Aizstājēji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Milan Brglez, Rainer Wieland

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA

23	+
PPE	Maria da Graça Carvalho, Frances Fitzgerald, Arba Kokalari, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Eleni Stavrou, Rainer Wieland
Renew	Sylvie Brunet, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Marco Zullo
S&D	Laura Ballarín Cereza, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Marina Kaljurand, Carina Ohlsson, Evelyn Regner
The Left	Sandra Pereira, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek

4	-
ECR	Johan Nissinen, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Christine Anderson, Maria Veronica Rossi

2	0
ECR	Andżelika Anna Możdżanowska
NI	Lívia Járóka

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:
+ : par
- : pret
0 : atturas